

Priloga A
Hišnega reda
OŠ Prežihovega Voranca Maribor

**Dodatna pravila ukrepanj, ravnanj in obnašanja za uporabo
določenih šolskih prostorov**

**1. Pravila ukrepanj, ravnanj in obnašanja v prostorih za pouk
TEHNIKE IN TEHNOLOGIJE**

Za varnost učencev pri pouku tehnike in tehnologije je odgovoren učitelj predmeta, ki mora ob začetku šolskega leta seznaniti učence z varnostnimi predpisi, jih podučiti o varni uporabi strojev in orodja ter jih seznaniti in jim predstaviti uporabo osebne varovalne opreme pri pouku tehnike.

Dolžnost učencev je, da dosledno upoštevajo varnostne predpise, stroje in orodja uporabljajo varno, ob navzočnosti učitelja ter zgolj za obdelovalne postopke, katerim so le ti namenjeni. Uporabljati morajo osebno varovalno opremo, skladno z navodili. Ob neupoštevanju predpisov in neuporabi osebne varnostne opreme jim učitelj lahko in mora preprečiti delo v delavniškem delu učilnice tehnike.

SPLOŠNA DOLOČILA IN PRAVILA

- Učilnica za tehniko in tehnologijo je med odmori zaklenjena. Vanjo lahko vstopajo učenci le v spremstvu učitelja.
- Učenci ne smejo vstopati v delavnični del brez dovoljenja učitelja.
- Kadar v delavniškem delu učilnice ne poteka pouk, je le ta izključen in omrežne napetosti.
- Učenci se ne smejo dotikati električne omarice in posegati vanjo.
- Učenci ne smejo zaganjati strojev in uporabljati orodja samovoljno, brez navzočnosti učitelja.
- V učilnici in delavnici se morata vzdrževati red in čistoča. Učenci delajo zgolj na dogovorjenem stroju oz. delovnem mestu. Prehodi med delovnimi mesti ne smejo biti založeni in onesnaženi. Učenci ne povzročajo nepotrebne hrupa in se ne sprehajajo po delovnem prostoru.
- Učenci morajo imeti v času pouka oz. uporabe prost dostop do orodij. Po delu se orodja pospravijo na odrejena mesta. Učenec, ki v času pouka uporablja stroj ali orodje, je v tem času odgovoren za njegovo varno in pravilno rabo.
- Učenec je dolžan po delu svoje delovno mesto očistiti in zapustiti urejeno. Pri čiščenju uporablja pripomočke za čiščenje, kot so: metla, omelo, smetišnica, ščetka in krpe.
- V učilnici za tehniko mora biti pregledan gasilni aparat. Pregledi se izvajajo permanentno, izvaja jih pooblaščen oseba.
- V učilnici za tehniko mora biti omarica s prvo pomočjo. Za vsebino omarice je zadolžen učitelj tehnike in tehnologije, ki tudi nudi prvo pomoč učencu ob morebitni poškodbi. Po nujenju prve pomoči obvesti starše. V kolikor je potrebno, učenca pošlje v tajništvo šole ali pa se dogovori o nadaljnjih postopkih.

- Vsi stroji in orodja morajo biti pred uporabo pregledani s strani pooblaščenega osebe (varnostnega inženirja). Vsi stroji in orodja morajo biti brezhibni. Ob okvari ali poškodbi orodja je dolžnost učitelja, da le tega takoj izloči iz uporabe.
- Stroji morajo imeti zaščitene vrteče dele in tiste dele, ki lahko človeka zgrabijo, stisnejo ali urežejo.
- Poseg v stroje in popravila je dovoljen le pooblaščenim osebam (učencem je prepovedan) in se lahko izvaja le takrat, ko je stroj izklopljen in izključen iz omrežne napetosti.
- Učilnica za pouk tehnike in tehnologije je opremljena po predlogu ministrstva, pristojnega za šolstvo, in po legendi, ki je sestavni del Izjave o varnosti. Prav tako po predlogu ministrstva, pristojnega za šolstvo, poteka uporaba strojev in orodja pri pouku tehnike in tehnologije.

OSEBNA VAROVALNA OPREMA

- V delavniškem delu učilnice je obvezna uporaba osebne varovalne opreme.
- Osebna varovalna oprema mora biti učencem na voljo v zadosti količini in brezhibna.
- Pri delu, kjer odletavajo delci (žaganje, brušenje, vrtanje, piljenje,...) je obvezna uporaba zaščitnih očal. Korekcijska očala so zadostna zaščita, vendar se zaradi možnosti poškodbe le teh, priporoča uporaba zaščitnih.
- Pri vsakršnem delu v delavniškem delu učilnice je obvezna uporaba zaščitnega predpasnika.
- Pri delu, kje se praši ali se zgoščujejo hlapi (vroče spajkanje) je obvezna uporaba zaščitne maske.
- Ob delu s kemikalijami, barvami in laki je obvezna uporaba zaščitnih rokavic.

OSTALA DOLOČILA IN PRAVILA

- Učenci morajo imeti oblečena pri delu v delavniškem delu učilnice za tehniko in tehnologijo oblačila brez frfotajočih ali ohlapnih delov v predelu rokavov ali pasu. Oblečila morajo biti s tesno prilegajočimi rokavi v predelu zapestja ali s kratkimi rokavi.
- Učenci z dolgimi lasmi morajo imeti le te spete v čop ali figo.

- Morebitne viseče obeske, verige ali rute morajo učenci pred začetkom dela v delavniškem delu odstraniti.
- Učenci pri delu v delavniškem delu učilnice za tehniko na sebi ne smejo imeti nakita (zapestnic, ogrlic, prstanov).
- Učenci z dolgimi ali umetnimi nohti imajo le te pri delu v delavniškem delu učilnice za tehniko na lastno odgovornost.
- Učencem se priporoča, da imajo v omarici posebno majico za pouk tehnike in tehnologije, ki jo uporabljajo, kadar pouk poteka v delavniškem delu in se lahko umaže.
- V primeru možnosti opilkov ali ostružkov na tleh (ob vrtanju ali brušenju) učitelj učence pred vstopom v delavniški del napoti, da se preobujejo v čevlje.
- Pri vrtanju je obvezno držanje obdelovanca z držalnimi kleščami. Držanje zgolj z roko je prepovedano.

2. Pravila ukrepanj, ravnanj in obnašanja v učilnicah za pouk FIZIKE, KEMIJE, BIOLOGIJE IN NARAVOSLOVJA

- Učitelj ali laborant mora biti na pouk temeljito pripravljen. Pred učno uro mora preveriti, ali so rekviziti, reagenti in aparature v ustreznem stanju in so primerni za uporabo. Upoštevati mora varnostna navodila, ki so podana v učbeniku, priročniku in z varnostnimi ukrepi seznaniti tudi učence. Učilnice so opremljene z varnostnimi plakati.
- Učenci k pouku pridejo pripravljeni, med poukom upoštevajo učiteljeva navodila za delo. Pri pouku aktivno sledijo in sodelujejo.
- Učitelj ali laborant mora učence pravočasno seznaniti z nevarnostmi, ki so značilne za pouk ali laboratorijske vaje in so lahko posledica uporabe kemikalij, steklovine in aparatov (onesnažen zrak s SO_2 , C_{12} , H_2S ; delo z dušikovimi oksidi in ostalimi jedkimi ter strupenimi kemikalijami; krhka steklovina; nevarnost poškodb z ostrimi in koničastimi orodji in drugimi predmeti; nevarnost eksplozije; nevarnost mehanskih poškodb pri padcih predmetov; nevarnost požarov).
- Pri eksperimentiranju, kjer nastajajo zdravju škodljivi plini, mora biti zagotovljeno dobro prezračevanje (reden pregled prezračevalne roke).
- Z električnimi napravami lahko učenci ravnaajo le ob nadzoru učitelja. Učitelj mora stalno kontrolirati lahko vnetljive snovi in oksidante zaradi preprečevanja požara.
- Učitelj, laborant in učenci s steklovino, aparaturami in ostalimi pripomočki ravnaajo spoštljivo in je ne uničujejo.
- Učitelj, laborant in učenci morajo pri delu, kjer je povečana nevarnost, obvezno uporabljati osebno varovalno opremo (npr. zaščitna očala, zaščitne rokavice, haljo).
- V laboratorijih in specialnih učilnicah je prepovedano jesti in piti.
- Učitelj, laborant in učenci morajo imeti dolge lase spete.
- Vse kemikalije morajo biti varno zaklenjene v ognjevarni omari. Dostop do kemikalij je dovoljen pod nadzorom učitelja (reden pregled ognjevarne omare).
- Vse odpadne kemikalije se odlagajo v za to pripravljene posode.

3. Pravila ukrepanj, ravnanj in obnašanja v učilnicah za pouk RAČUNALNIŠKIH PREDMETOV

- Pred pričetkom pouka (v odmoru) učenci počakajo pred računalniško učilnico.
- Vstop v računalniško učilnico je dovoljen samo v spremstvu učitelja — izvajalca pouka.
- Morebitne težave z računalniško opremo učitelj sporoči računalnikarju.
- Ob koncu ure učitelj skupaj z učenci pregleda celotno računalniško učilnico glede morebitnih namernih poškodb računalniške opreme.
- Prepovedano je nameščanje in odstranjevanje programske opreme.
- Prepovedana je uporaba USB ključkov brez dovoljenja učitelja, prav tako je prepovedano brisanje kakršnihkoli podatkov iz računalnikov.
- Preden učenci, ki imajo zadnjo uro, zapustijo računalniško učilnico, izklopijo računalnike, ugasnejo ekrane in pospravijo delovno mesto za seboj.

4. Pravila ukrepanj, ravnanj in obnašanja v učilnici za pouk GOSPODINJSTVA

- Učenci k pouku pridejo pripravljeni, med poukom upoštevajo učiteljeva navodila za delo. Pri pouku aktivno sledijo in sodelujejo.
- Učenci pred začetkom pouka gospodinjstva učitelja počakajo pred gospodinjsko učilnico in ne vstopajo brez dovoljenja.
- Nadenejo si zaščitno obleko, spnejo dolge lase in roke temeljito umijejo.
- Delovno površino najprej očistijo z mokro krpo in čistilnim sredstvom, nato obrišejo s suho krpo.
- Pregledajo navodila za delo in recept za pripravo jedi.
- Pripravijo potrebne pripomočke in živila za pripravi jedi.
- Pri delu skrbijo za red in čistočo (sproti pospravljajo in pomivajo posodo).
- Kozarce, skodelice, nože in drugo posodo jemljejo učenci iz omaric pod učiteljevim nadzorom.
- Štedilnik in druge aparate vključijo učenci po navodilih in nadzorom učitelja.
- Učenci so previdni pri delu z ostrimi predmeti.
- V učilnici pripravijo jedilni kotichek z ustreznim številom miz in stolov. Mize očistijo s čistilnim sredstvom in obrišejo s suho krpo.
- Posodo po umivanju obrišejo in pospravijo v omarice.
- Smeti odlagajo ločeno (biološki in drugi odpadki).
- Gospodinjsko učilnico zapustijo čisto in pospravljeno.

5. Pravila ukrepanj, ravnanj in obnašanja v KNJIŽNICI

Članstvo in izkaznica

Vsi učenci in delavci šole so člani šolske knjižnice. Izjemoma so lahko člani knjižnice tudi drugi. Članarine ni.

Ob vpisu prejmejo uporabniki knjižnice knjižnično izkaznico, s katero si lahko brezplačno izposojajo knjižnično gradivo.

Čas odprtosti

URNIK se spreminja vsako šolsko leto in glede na epidemiološke razmere. Objavljen je na spletni strani šolske knjižnice, na vratih knjižnice in v spletnih učilnicah. Kadar sem knjižničarka odsotna ali izvajam pouk, je knjižnica zaprta.

Izposoja knjižničnega gradiva in izposojevalni roki

Uporabniki knjižnice si lahko izposojajo knjige na dom ali v čitalnici.

Izposojevalni roki:

- Knjige (strokovne in leposlovne): 14 dni. Vsako knjigo je možno po poteku izposojevalnega roka podaljšati še za 14 dni ali več, če ni rezervirana za drugega uporabnika. Knjig za domače branje ni mogoče podaljšati.
- Neknjižno gradivo (avdio- in videokasete, zgoščenke, multimedijske zgoščenke) je namenjeno za uporabo pri pouku. Neknjižnega gradiva si učenci ne morejo sposoditi na dom.
- Čitalniško gradivo (leksikoni, slovarji, priročniki, enciklopedije, atlas) in serijske publikacije (časopisi in revije) si lahko uporabniki izposodijo izjemoma za izdelavo seminarskih nalog in plakatov. Rok je 1 teden.

Možne so rezervacije gradiva.

Učenci morajo vrniti izposojeno gradivo in učbenike iz učbeniškega sklada do 24. junija, devetošolci prej. Delavci šole si lahko gradivo izposojajo tudi med letnimi počitnicami.

Uporabnikom, ki dolgujejo knjižnično gradivo, se izposoja prepove, dokler ne poravnajo svojih obveznosti.

Zamudnina

Zamudnine ne računamo. Dokler uporabnik ne vrne gradiva, ki mu je potekel rok izposoje, si ne more sposoditi novega.

Odnos do knjižničnega gradiva / odškodnina

S knjižničnim gradivom uporabniki skrbno ravnajo. Poškodovano ali izgubljeno knjižnično gradivo nadomesti uporabnik z novim ali s po vsebini enakovrednim gradivom. V dogovoru s knjižničarko lahko plača odškodnino v protivrednosti novega gradiva, v kolikor je le-to na tržišču dostopno.

6. Pravila ukrepanj, ravnanj in obnašanja na ŠPORTNIH POVRŠINAH

Za normalno, pravilno in varno vadbo so potrebna pravila, ki veljajo za učitelje in učence. Veljajo na vseh športnih igriščih pri šoli in v vseh telovadnicah. V njih so opredeljeni pomembni ukrepi za izvajanje pouka športa:

- V telovadnici mora biti pred pričetkom šol. leta pregledano in popravljeno vse telovadno orodje.
- Vsako okvaro orodja med šolskim letom je treba javiti hišniku, med tem pa se uporaba okvarjenega telovadnega orodja ne sme uporabljati.
- Igrišče pri šoli in naprave na njem morajo biti ustrezno urejene.
- Učenci prihajajo k prvi šol. uri športa (ob 8.15 — torej 5. min. pred pričetkom pouka v garderobo, ločeno za dečke in deklice posebej).
- Ko učenci izvajajo uro ob 7.30, se garderobna vrata s strani hodnika zaklenejo, da ne bi prišlo do odtujitve kakšne materialne vrednosti.
- V telovadnice vstopajo učenci v spremstvu učitelja oz. vaditelja.
- Na šolskih športnih površinah učenci ne smejo biti brez nadzora učitelja.
- Učenci morajo biti pri pouku športa oblečeni tako, da njihova obleka ne more povzročiti nesreč — preširoke majice, neustrezni drseči copati, ...
- Obutev je ločena za vadbo v telovadnici in zunaj. V telovadnico vstopamo le v čisti športni obutvi, ki ne pušča sledi.
- Učenci morajo imeti v primeru dolgih las le-te spete, prav tako pa morajo imeti nohte tako urejene, da omogočajo varno vadbo.
- Učenci ne smejo imeti na ali pri sebi med poukom športa predmetov, ki bi lahko poškodovali njih ali pa druge učence in učitelje (ure, zapestnice, uhane, prstane, žvečilne gumije, razne obeske, ključke)
- Strogo prepovedano je pri uri športa imeti GSM aparate, iPod aparate oz. kakršne koli aparate, ki ne sodijo k uram športa.
- Prinašanje hrane in pijače v telovadnico ni dovoljeno.
- Skrbimo za red in čistočo stranišč.
- V prostor za shranjevanje orodja smejo učenci le z učiteljevim dovoljenjem. Prepovedano je uporabljati rekvizite in skakanje po telovadnici, dokler ne pride učitelj.
- Učitelji in vaditelji preverijo, kako so vadeči uporabljeno pripravili.
- Odnajanje žog in ostalih športnih rekvizitov iz telovadnice brez prisotnosti ali vednosti učitelja ni dovoljeno.
- S športnimi rekviziti ravnamo tako, da jih (namerno) ne poškodujemo ali uničimo. Namerno uničevanje šolske opreme se kaznuje po pravilih šolskega reda.
- Na zunanjih igriščih uporabljajo učenci športne copate — teniske, katere po prihodu nazaj v garderobo le-te sezujejo.
- V času malice je dostop do telovadnice (vrata iz hodnika do garderob) zaklenjen.
- Učenci, ki gredo od športa k malici ali od malice k športu, torbe odložijo v garderobne omarice.
- Kadar so učenci pri uri športa na športnih igriščih, so garderobna vrata prav tako zaklenjena.
- Po končani uri športa imajo učenci dovolj časa na razpolago za higieno in preoblačenje, garderobo pa zapustijo ob zvonjenju in ne prej.
- Učenci pazijo, da garderobnih prostorov ne zmočijo oz. polivajo z vodo, da ne pride do poškodb.

- Kadar učitelj športa opravi zadnjo uro in za njim ne pride nihče več v telovadnico, zaklene garderobna vrata, tako se onemogoči nenadzorovan vstop v telovadnico drugih učencev, kateri so brez učitelja oz. nimajo katere druge zadolžitve.
- Vadeči se spoštljivo obnašajo do učiteljev, vaditeljev, sošolcev, sotekmovalcev in nasprotnikov. Upoštevajo pravila iger in pravila poštene igre (fair play).
- Učenci ne smejo zapuščati telovadnice brez dovoljenja učitelja ali vaditelja.
- Po zaključku vadbe mirno zapustimo telovadnico.
- Kadar ure športa nadomeščajo ostali učitelji, se upoštevajo enaka pravila oz varnostni ukrepi.